

27.oktober 2020

UKA2020/118/180

118: Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik nr. 20, 23. november 2015-meersumik UPA2021-imut allanngortitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaalilluni pisortanit utoqqalinersianik pisartagaqarsinnaaneq 66-inikukioqalernermit pisussanngorlugu allanngortinneqarluni.

(Partii Naleqqap Inatsisartunut ilaasortaaitai)

180: Kalaallit Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaata Qallunaat Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaannut Qallunaat Nunaannilu soraarnerussutisiamik aaqqissuussinerup nalimmassarnissaanut Naalakkersuisut UKA2021-misiunnersuummik saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)

Amerlasuutigut oqaatigisalernikuurput meeraagallaratta 67-nik ukiulik tassaasarpog utoqqasorujussuaq. Ullumikkulli inuunertoqqusiartornitta ilutigisaanik timikkut peqqinnerulaarnerulersimanerput peqqutigalugu 67-nik ukiulik ullumikkut taamanikkumut sanilliullugu utoqqaannginnerujussuanngornikuuvoq. Atukkat apeqqutaaqaat, inigisap qanoq ittuunera, peqqissuseq, nukersorsimaneq, oqimaatsulerisimaneq allatigullu utoqqaliartulertortarnerup ersiutai assigiinneqaat.

Qujassutissaraarput utoqqalinerusartut ullumikkut amerlanerupput ukiunut siuliinut sanilliullugit. Aanaakkut aataakkullu sivisunerusumik peqatigisinnaalersimavagut aammalu inuiaqatigiinnut anertuumik tunniussassai sivisunerusumik pilluaatigisinnaanerulerlugit inuiattut nukittoqqutigaaavut. Qanga meeqqiornerusarsimanerup kingunerisaanik aammalu kingorna meeqqiornikinnerulersimanerup kingunerisaanik maannakkut ima inissisimalerpugut ullumikkut utoqqalinersiuteqartortavut 3.984-usut ukiut qulit qaangiuppata 6.091-nngorsimassapput.

Marloriaatinngorneq isumaqarpoq aningaasartuutissavut marloriaatinngorsimalissapput, tamanalu kinguaatsinnit tulliuuttunit aningaasalersorneqartussaavoq. Akisussaaffik angisooq oqimaatorlu kinguaariinnut tullernut akiligassanngortinneqassanngippat pisussaaffeqarpugut maannakkut aningaasarsiorfippat naammagiinnarnagu aningaasatigit isaatitsivissavut amerlanerusut tunuar-simaarfiginagit aqutissiuussivigisariaqarivut isumaqarpugut.

Utoqqalinersiaqalernissatsinnut ileqqaartalerneq isumaqatigaarput. Akisussaaqataanissaq isumaqatigaarput. Utoqqaat suliunnaarnerminni atugaasa oqilisaaffigineqarnissaat isumaqataaffigaarput. Utoqqaat ataqqinartumik atugaqalernissaat isumaqataaffigaarput.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Siunnersuuteqartut tunngaviatigut isumaqatiginaqaat, assortugassaangilaq. Taamaattoq aamma oqaatigisariaqarpoq aaqqiissuteqarniarneq aningaasatigut naleqaqisoq taanna kisimiunngimmat aaqqiissutissaq.

Hans Enoksen-ip siunnersuutaatigut ukiussarititaasut utoqqalinersiaqalernissamut isumaqatigi-inninniutigineqarsinnaasutut isumaqarfigaarput, tassa imatut paasillugu inummiit inummut nalilersoneqarli sulisinnaajunnaavissorsimanermi ukiussarititaasoq sioqqullugit utoqqalinersiuteqalersinnaasunngorsinnaalluni. Imatut inissisimatinnagu sulisinnaajunnaarnersiuteqalersitsiinnarnani utoqqalinersiaqalernissap tungaanut, kisiannili siusinnerusukkut utoqqalinersiuteqalersinnaanermut ammasoqarluni. Ilanngullugu oqaatigiumavarput utoqqalinersiuteqalernissaq sioqqullugu sulinermi tamakkiisumik tunniussaqaarsinnaanngiffimmi ullormut sivikinnerusumik aaqqiissuussineq sulisinnaaneq siammasinnerusumik aaqqiissuussigivigineqartariaqartoq isumaqarpugut. Taama oqarnitsigut ikaarsarneq "peqqinnartoq" pisariaqartutut isumaqarfigigatsigu. Tusartarparput utoqqalinersiuteqalernermi tassanngaannartumik uninnermi inuttut nakkanganeq aammalu atuuffeerunnermik misigisimaneq amerlasuunit atugarilersaraat, taamaammat ikaarsarneq oqinnerusq ujartorparput.

Neriuppugut naalakkersuisut periusissiaqalernermi tamanna ilanngullugu suliassamittut eqqaamianarumaaraat.

IA-kkunnit siunersuutigineqartutuut nunatsinni utoqqalinersiutit Danmark-imisulli inissisimalernissaannik malimmassaaqqusinerat, soorunami tunngaviatigut assortugassaangilaq. Ilami ima inissisimassagaluarpugut taakkunanilluunniit suli aningaasatigut annerusumik inissisimasariaqarluta dan skinut utoqqalinersialinnut sanilliulluta akisunerusumik inuussutissatigut atugaqarpugut, angalaniarutta akisunerusunik akiliuteqartarpugut, kiassarniarutta taakkunanit siviunerusumik kiassartarpugut amerlaqaallu sanillersuutigisinnaasavut. Sanillersuussisinnaanermi sorpassuit taak kartorneqarsinnaagaluarpugut kisiannili aamma nunaavugut, oqaaseqarpugut, avatangiiseqarpugut, ileqqoqarpugut, nerisaqarpugut atugakkatigullu allarpassuartigut sanillersuunneqarsinnaanngilagut.

Nuannaarutigarpugut naalakkersuisut siunnersuutigineqartut isummerfissat kisiisa pinnagit siammasinnerusumik tunngaveqartumut suliaqarmata.

Suliaq utoqqaat pillugit periusissiaq. Periusissiaq suliarineqartoq naalakkersuisut sulinerminni suleqatissamittut taakkartorpai utoqqaat illersuisuat, Sulisitsisut, SIK, kommuunit, peqqinnissaqarfik allallu susassaqartut. Taassuma isumalluarterpaanga angisuumik utoqqartatta aaqqiivigineqarnissaanut siammasissumik tunngavilimmik periuseqarnissamut. Utoqqaat utoqqalinersiuteqartut ta-

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

piiffigineqartarnerisa kalluannginnissaat, peqqussutip eqaatsuunissaa, atukkat ataqatigiissumik nalilersornissaat, aningaasatigut nammanneqarsinnaanissaa aammalu piffissaq ungasinnerulaartoq isigalugu artukkiinngitsoq aqutiginarneqarnissaanut isumalluarlutalu naalakkersuisut siunnerfianut tapersiivugut.

Qutsavigiumavagut siunnersuuteqartut periarfissimmatigut isummersuutit itisilersinnaanerinut anguniakkamullu ataatsimoortumik isummersorsinnaanitsinnut periarfissimmatigut.